

Huldumál

— hugverk austfirskra kvenna

Gefið út í tilefni af sjötíu og fimm ára afmæli
Sambands austfirskra kvenna

Pjaxi ehf.
2003

Steinunn Ásmundsdóttir

Steinunn Ásmundsdóttir er fædd 1. mars 1966 í Reykjavík, dóttir Ragnhildar Pétursdóttur og Ásmundar Matthíassonar. Eftir menntaskólanám starfaði Steinunn einkum á vettvangi náttúruverndar og landvörslu fram til ársins 1996, er hún fluttist til Egilsstaða. Steinunn er gift Þorsteini Inga Steinþórssyni frá Egilsstöðum og eiga þau tvær dætur. Hún starfar sem blaðamaður Morgunblaðsins á Austurlandi. Þrjár ljóðabækur hafa verið gefnar út eftir Steinunni; Einleikur á reguboga, 1989, Dísyrði, 1992 og Hús á heiðinni, 1996. Ljóð hennar hafa birst í safritum og tímaritum, innlendum og erlendum og verið flutt á öldum ljósvakans. Stofnfélagi bókmenntatímaritsins Andblæs og sat í ritstjórn þess fyrstu árin. Ritstýrði Snæfellshefti tímaritsins Glettings árið 1998. Steinunn fæst nú einkum við þýðingar á ljóðum evrópskra jaðarskúlda.

Draumurinn um heiðina

Ég stend ein á heiðinni.

Hauströkkrið vefur sig um frostkaldan svörðinn, hann ilmar af horfnum sumardögum og aðvífandi vetri.

Ein. Bíð eftir einhverju.

Skyggnist um, sé aðeins tungl, stjörnur háloftanna og dauft frostglt á lyngbreiðu. Dreg djúpt andann, róleg.

Heyri... fjarlægán hófadyn.

Hann berst úr öllum áttum, færast smám saman nær, — og nær...

Í mánaljósinu sé ég útlínur manns og hests og þegar ég lít víðar greini ég fimm hesta, fimm menn.

Þeir koma nær. Staðnæmast nokkra metra frá mér og slá um mig hring. Hestarnir ferðlúnir, sveittir og krafsa óþolnir í jörðina. Úr vitum þeirra standa gufustrókar. Ég sé ekki andlit álútra mannanna á baki hesta sinna, en þeir eru íklæddir þykkum skinnklæðum, líkt og þeir séu komnir langt að úr veðrahrjóstri.

Kyrrð. Ég doka.

Að nokkrum tíma liðnum líta mennirnir loks upp og ég greini andlitin. Sný mér hægt í hring og kenni þá með nöfnum, upphátt; Grímur Thomsen, Jónas Hallgrímsson, Páll Ólafsson, Matthías Jochumsson og Benedikt Gröndal.

Hví vitjið þið mín?

Skáldin horfa á mig drjúga stund án orða eða gjörða, heimurinn stendur kyrr og augnablik-ið hverfist í kynngi þagnarinnar.

Jónas kinkar kalli til samferðarmanna sinna, þeir snúa hægt frá mér og ríða burt út í heiðina, hver í sína átt.

Hví vitjið þið mín?

Án titils

Oft hefur veðurbarinn maður
með gamlar hendur gert að netum,
öldugjálfur hlegið við kinnung trillunnar
og smápatti hlaupið upp bryggjuna
með fisk í soðið til lúinnar konu.

Oft hefur þetta líf týnst
þegar úthafsöldur steypu stömpum
og átu menn og skip
eða hvítur dauðinn rann ofan úr fjöllumum.

Vetur

Í svarthvítri þögn, sem aðeins er
rofin af gnaudi stormsins, liggur
landið í snjósæng og bíður.

Líkt og haldi niðri í sér andanum,
bíður það í þögn, sem leikur í
frostbirtu og svörtum vetrarnóttum.

Bíður hnjúkaþeys og fyrsta
daggardropans, brums á nakta grein,
brúnfjædra rjúpu og vordagsins.

Í þolinmóðri þögn
og hvílist í vetrinum.

Í gamalli rétt

Heyrist ugluvæl
af heiðinni.
Ég sit ein
í gamalli rétt,
umvafin rökkri
og hugsa hversu
sumarið var stutt
og leið hratt.
Það var eins og
vorið og haustið
hefðu kysst hvort
annað á vangann
og við það sprungið
út sumar
eitt andartak.

Myrkrið hvíslar að mér
komandi vetri.

Barn

Stjörnuþjört nótt utan gluggans.

Litli líkaminn þinn þétt upp við minn.
Rósrauður vanginn svo dúnmjúkur og hlýr
og augu þín alsjáandi sál mína.

Ástin straupungt fljót,
hljóð og sterk hríslast hún um okkur
og við erum aftur eitt.

Ég hvísla í eyra þér orðum
sem fela í sér hamingjuþrungna móðurástina,
bæn mína um blessun þér til handa.

Líf þitt rís við dagsbrún.

día de los muertos

lítið þorð kúrir við kulnað eldfjall
moldarvegur liggur gegnum þorpið
og upp brekkuna að kirkjugarðinum

þar er annríki;
mestísar, kreólar og indíanar
fara í hópum inn um sálnahliðið
með rauðar og hvítar gladíólur í þúsundatali
löng hvít kerti, haka og skóflur
vatnsfötur, vínflöskur, tequilakúta og peyotl

fullt tunglið og kynleg birta í fjallinu
heit maismjólk úr suðupotti mexíkansks örkuðlamanns
og enchiladas

frá krákustígum tínist hver fjölskylda að sínu leiði
fólkið dimmleitt og hátíðlegt, hreinsar og mylur moldina
setur kertin sín þétt kringum leiðið og blómknippi
í vatnsfötur við sinn hvorn endann
breiðir bróðeraðan dúk yfir leiðið
matföng og vín
og kveikir á reykelsi

vinir og ættingjar sitja í hring
eta og drekka
spjalla um dauðann og lífið
og segja gamansögur af hinum látna
einhver orðinn fullur og grætur sárt
börnin hlaupa um með hundunum
uppfull af kynlegri stemningunni
barnungar sífra í fangi mæðra sinna
sem sitja við bálandi hrískesti og syngja lágt

í kirkjugarðinum tindra þúsund kertaljós
þungur ilmur gladíólanna blandast reykhlulu
snarkandi viðarkasta og reykelsiskerja
vonds tóbaks og ósandi kerta

skvaldrið frá fólksmergðinni einhvern veginn kyrrlátt
söngvarnir tregablandnir
börnin og hundarnir hljóðna þegar líður á nóttina
skuggar þonsjóanna flökta á sverum trjástofnum
og einhver bíður upp á tequilakrús
fagnar því að vera þrátt fyrir allt hluti af þessari
kúguðu, en þó óbuguðu þjóð, sem gleymir ekki sínum dauðu

—

sef og dreymi um dauða, galdur og þjáningar
vakna og fer út að ná í nýbakaðar tortillas á horninu
nágrannafjölskyldan er að koma heim frá kirkjugarðinum
heldur illa til reika eftir rigningu morgunsins
brosandi gegnum fátæktina og þreytuna

Señor frá Argentínu

skáldið

veggirnir bækur
kaffi tóbak tequila
brennandi sól
og nístandi myrkur
 dagar og nætur lífsins

brosir

orðin

ljóðin
hrjúf og ástríðufull
litir
hringur

orðin

komin langt að
öfgafullur slær
höfði við steininn
grætur ljóð
og stúlkuna frá Uruguay
sem vakti þorstann

hræddur við að slokkna
verða gamall og deyja

skáld í útlegð

komið langt að

Huldumál — hugverk austfirskra kvenna

Ritstjóri

Guðborg Jónsdóttir

Ritnefnd

Guðborg Jónsdóttir ritstjóri

Ágústa Ósk Jónsdóttir

Jóney Jónsdóttir

Guðrún Tryggvadóttir

Útgefandi

Pjaxi ehf. í samvinnu við Samband austfirskra kvenna, 2003.

Hönnun, setning og umbrot

Pjaxi ehf. / Björn Hróarsson

Myndvinnsla

Pjaxi ehf. / Guðrún Birna Ólafsdóttir

Prentun og bókbund

Pjaxi ehf. / Delo tiskarna, Slóveníu.

Bók þessa má eigi afrita án leyfis útgefanda.

ISBN: ISBN 9979-9597-5-4